

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๓๐ น.

ปาปญเจ ปุริโส กยิรา

น นั กยิรา ปุนปฺปุนิ

น ตมฺหิ ฉนฺทํ กยิราถ

ทฺกฺโข ปาปสฺส อฺจฺจโย.

ถ้าคนพึงทำบาป ก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อยๆ ไม่ควรทำความพอใจในบาปนั้น

เพราะการสั่งสมบาป นำทุกข์มาให้.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ทฺนฺนํคฺคหสฺส ลหฺโน ยตถ กามนํปาทิโน จิตฺตสฺส ทมฺโถ สารุ จิตฺตํ ทนฺตํ สฺขาวหํ. การฝึกจิตที่ขมยาก ที่เบา มักตกไปในอารมณ์ที่น่าใคร่ เป็นความดี (เพราะว่า) จิตที่ฝึกแล้ว นำสุขมาให้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	สฺทฺททสฺสํ สฺนํปฺปณํ ยตถ กามนํปาทินํ จิตฺตํ รกฺขเถ เมธาวี จิตฺตํ คฺคฺตํ สฺขาวหํ. ผู้มีปัญญา พึงรักษาจิตที่เห็นได้ยากนัก ละเอียดย่นัก มักตกไป ในอารมณ์ที่น่าใคร่ (เพราะว่า) จิตที่คุ้มครองแล้ว นำสุขมาให้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
น ปเรสํ วิโลมานิ น ปเรสํ กตาทกํ อตฺตโน ว อเวกฺขเยย กตานํ อกตานํ จ. ไม่ควรพึงคำก้าวร้าวของคนอื่น ไม่ควรมองดูการงานของคน อื่นที่เขาทำแล้วและยังไม่ได้ทำ ควรพิจารณาแต่การงานของ ตนที่ทำแล้วและยังไม่ได้ทำเท่านั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	สพฺพปาปสฺส อกรณํ กุสฺลสฺสอุปสมปทา สจฺจิตฺตปริโยทปนํ เอตํ พุทฺธานสาสนํ. การไม่ทำบาปทั้งปวง การยังกุศลให้ถึงพร้อม การทำจิตของ ตนให้ผ่องแผ้ว ๓ ข้อนี้เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท
อฺภูจฺจํวโต สติมฺโตะ สฺจจิกมฺมสฺส นิสมฺมการิโน สญฺญตสฺส จ รมฺมชฺชีวิโน อปฺปมตฺตสฺส ยโสภิตฺตมฺมตฺติ. เกียรติยศย่อมเจริญแก่ชนผู้ขยัน มีสติ มีการงานสะอาด ใคร่ครวญแล้วจึงทำ สำรวมแล้ว เป็นอยู่โดยธรรม และไม่ ประมาท. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	น ขจฺจา วสฺโส โหติ น ขจฺจา โหติ พฺราหฺมโณ กมฺมฺนา วสฺโส โหติ กมฺมฺนา โหติ พฺราหฺมโณ. บุคคลเป็นคนเลวเพราะชาติก็หาไม่ เป็นผู้ประเสริฐเพราะชาติ ก็หาไม่ (แต่) เป็นคนเลวเพราะการกระทำ เป็นผู้ประเสริฐก็เพราะ การกระทำ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย สุตตนิบาต